

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 18 oktober 2022
Nummer 3004
Onderwerp Raadsvoorstel Vaststellen Plan van Aanpak Energiearmoede

Portefeuillehouder Wethouder Van Veller
Behandeld door AM Geel

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- a. Het Plan van Aanpak en bijbehorend bestedingsplan Energiearmoede vast te stellen;
- b. Een bedrag van € 1,3 miljoen te onttrekken aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar voor de vorming van een bestemmingsreserve Energiearmoede;
- c. Een onttrekking van € 1,3 miljoen aan de Reserve Energiearmoede op basis van het bestedingsplan 2022-2023 vast te stellen;
- d. Het college mandaat te verlenen om binnen de doelstellingen behorend bij dit raadsbesluit en de beschikbaar gestelde middelen uitvoering te geven aan het pakket van de landelijke en lokale maatregelen en daartoe een afwegingskader vast te stellen;
- e. In de jaarrekening alleen de gerealiseerde lasten te onttrekken aan de Reserve Energiearmoede.
- f. Begrotingswijziging 25 voor 2022 vast te stellen;
- g. Begrotingswijziging 4 voor 2023 vast te stellen.

2. Aanleiding

Sinds de herfst van 2021 stijgen de energiekosten. Deze stijging is versneld na de Russische inval in Oekraïne en de Europese maatregelen die als gevolg daarvan zijn genomen. De gestegen energiekosten leiden tot energiearmoede, de situatie waarbij mensen meer dan 10% van hun besteedbaar inkomen kwijt zijn aan de energierekening.

Niet alleen inwoners, maar ook verenigingen, maatschappelijke organisaties en het lokale MKB ondervinden grote problemen als gevolg van de hoge energieprijzen.

Het college heeft in de commissievergadering van 29 juni 2022 en de raadsvergadering van 27 september 2022 toegezegd te komen met een Plan van Aanpak Energiearmoede.

Met dit raadsvoorstel komt het college haar toezegging aan de raad na.

Korte toelichting Plan van Aanpak

In het Plan van Aanpak wordt een onderscheid gemaakt tussen de problematiek die speelt bij inwoners enerzijds en de problematiek bij verenigingen, organisaties en (lokaal) MKB anderzijds.

Vanuit het Rijk worden al veel maatregelen genomen om de meest kwetsbare inwoners te ontzien, onder meer door de energietoeslag. Als gevolg van het ingestelde energieplafond zal de uiteindelijke eindafrekening voor veel mensen uiteindelijk lager uitvallen dan gevreesd. Dit geldt zeker voor mensen die voor zowel gas- als energieverbruik onder dit plafond blijven.

Specifieke uitkering (SPUK)

Vanuit het Rijk is ook een SPUK aan de gemeente uitgekeerd voor de ondersteuning van inwoners. De uitkering kan ingezet worden om energiearmoede bij inwoners te bestrijden. Het geld mag niet direct aan inwoners worden gegeven, maar dient te worden ingezet om maatregelen te nemen die inwoners op de langere termijn helpen hun energiegebruik te verminderen.

Daarmee is de SPUK aanvullend op het duurzaamheidsprogramma van de gemeente waarin inwoners ook worden gestimuleerd maatregelen te nemen die leiden tot een verminderd energiegebruik.

Verenigingen en organisaties

Verenigingen en maatschappelijke organisaties spelen een grote rol in de lokale samenleving. Net als tijdens de corona-periode, is het college van zins deze verenigingen en organisaties waar mogelijk te steunen zodat deze energiecrisis niet leidt tot het omvallen van verenigingen of (maatschappelijke) organisaties.

Het Rijk heeft nog geen specifieke maatregelen aangekondigd ten behoeve van verenigingen en organisaties. Meer duidelijkheid moet volgen in de loop van november 2022 waarna verdere duidelijkheid over de uitvoeringsregels volgt. Het college is van mening dat hier niet op kan worden gewacht en stelt voor een bestemmingsreserve te vormen voor onder meer snelle ondersteuning aan de lokale (sport-)verenigingen, maatschappelijke organisaties en het lokale MKB.

Vangnet – Gemeentelijk noodfonds

Vanuit de SPUK-budgetten worden kwetsbare inwoners ondersteund bij het invoeren van energiebesparende maatregelen. Ondanks deze inzet, en het brede pakket maatregelen dat vanuit het Rijk is opgetuigd, kan het zijn dat inwoners in acute nood komen als gevolg van eindafrekeningen van energiemaatschappijen.

Het Rijk heeft voor deze groep een noodfonds aangekondigd, maar veel is nog onduidelijk over dit fonds.

Het college wil hier niet op wachten en wil de ruimte hebben om inwoners meteen te helpen in het geval van nood. Om deze redenen wordt dit onderdeel ook meegenomen in de al genoemde bestemmingsreserve, evenals het budget voor ingeleend personeel om de noodsteun te kunnen verlenen en de aanvragen te kunnen beoordelen.

Bestemmingsreserve Energiearmoede

Om snel te kunnen handelen wordt de raad gevraagd een bestemmingsreserve Energiearmoede te vormen van € 1,3 miljoen en via een onttrekking uit deze reserve een budget van € 1,3 miljoen in de begroting beschikbaar te stellen. Op basis van bovenstaande informatie is het bestedingsplan 2022-2023 gemaakt, wat voor onderstaande verdeling van de budgetten zorgt. Onder de tabel wordt een toelichting per maatregel gegeven.

Bestedingsplan 2022-2023			
Programma/maatregel	Budget 2022	Budget 2023	Totale budget
Bestuur en ondersteuning			
Inhuur ten behoeve ambtelijke organisatie	€ 50.000	€ 150.000	€ 200.000
Economie			
Ondersteuning lokaal MKB	€ 50.000	€ 150.000	€ 200.000
Sport, cultuur en recreatie			
Ondersteuning sportverenigingen	€ 130.000	€ 370.000	€ 500.000
Ondersteuning culturele organisaties	€ 25.000	€ 50.000	€ 75.000
Sociaal Domein			
Ondersteuning maatschappelijke organisaties	€ 30.000	€ 50.000	€ 80.000
Ondersteuning wijkverenigingen	€ 15.000	€ 30.000	€ 45.000
Noodfonds	€ 50.000	€ 150.000	€ 200.000
Totale uitgaven	€ 350.000	€ 950.000	€ 1.300.000

Inhuur ten behoeve van ambtelijke organisatie

Voor de uitwerking van bepaalde maatregelen (zoals aanpassen beleidsregels), de uitvoering van de subsidieregeling voor (sport)verenigingen, maatschappelijke organisaties en het lokale MKB is capaciteit nodig die de organisatie op dit moment niet heeft. Om de uitvoering van het Plan van Aanpak voortvarend te kunnen oppakken is extra capaciteit nodig. Dit is meegenomen in dit Plan van Aanpak.

Ondersteuning wijkverenigingen

Wijkverenigingen worden geconfronteerd met hoge energiekosten. Het college wil de wijkverenigingen ondersteunen ter dekking van deze extra lasten en tegelijkertijd voor het verduurzamen van de panden.

Ondersteuning lokaal MKB

Vanuit het Rijk zijn, of worden, enkele maatregelen genomen om het MKB, en dan vooral het energie-intensieve MKB te ontlasten. Tegelijkertijd kunnen lokale MKB-ers tussen wal en schip vallen. Gezien het belang van het lokale MKB en de noodzaak de lokale economie (en werkgelegenheid) te beschermen, stelt het college een subsidiemaatregel voor steun aan het MKB. Deze zal gericht zijn op ondersteuning bij het aanbrengen van kleine duurzaamheidsmaatregelen (analoog aan de maatregelen die genomen worden voor inwoners).

Ondersteuning sportverenigingen

De sportverenigingen worden geconfronteerd met hoge energielasten. Vanwege hun grote belang voor de sociale infrastructuur in de gemeente wil het college de sportverenigingen ondersteunen. Hierbij is het wel noodzakelijk dat de sportverenigingen de intentie uitspreken om energiemaatregelen te nemen en hiertoe een energiescan laten uitvoeren. De scan zal worden bekostigd uit de bestemmingsreserve.

Ondersteuning culturele instellingen en verenigingen

Ook voor theaters, musea en de bibliotheek geldt dat zij te maken hebben met hoge energielasten. Daar waar zij gebruik kunnen maken van landelijke maatregelen gaan die voor. Maar daar waar landelijke gezien geen financiële steun beschikbaar komt, stelt het college voor de theaters, musea en bibliotheek te ondersteunen. Zo kunnen ook zij een energiescan aanvragen om gericht duurzaamheidsmaatregelen te kunnen nemen. Voor het nemen van kleine duurzaamheidsmaatregelen stelt het college een budget beschikbaar.

Ondersteuning maatschappelijke organisaties

Voor de uitvoering van het Plan van Aanpak is het college deels ook afhankelijk van de maatschappelijke organisaties en instellingen in de gemeente. Zo kunnen ook zij een energiescan aanvragen voor de eigen panden en stelt het college een budget beschikbaar voor kleinschalige duurzaamheidsmaatregelen.

Om bepaalde maatregelen mogelijk te maken, zoals de ondersteuning aan de voedselbank, stelt het college voor om hier een bedrag voor beschikbaar te stellen. Ook doet het college een bijdrage voor een winterjassenactie als die nodig blijkt te zijn.

Noodfonds

Voor mensen die, als gevolg van de hoge energielasten, in de financiële problemen komen maar die tegelijkertijd geen aanspraak kunnen maken op de bijzondere bijstand (omdat ze een inkomen hoger dan 110% wettelijk sociaal minimum (Wsm) hebben), is er een noodfonds beschikbaar.

3. De financiële gevolgen van het besluit

De raad heeft tijdens de raadsvergadering van 27 september 2022 gevraagd om een voortvarende aanpak van de problematiek rondom energiearmoede in de gemeente. Om niet te hoeven wachten tot alle maatregelen en bijbehorende budgetten door het Rijk zijn vastgesteld, vraagt het college de raad een bestemmingsreserve Energiearmoede van € 1,3 miljoen te vormen ter dekking van extra maatregelen ten behoeve van inwoners, (sport)verenigingen, organisaties en het lokale MKB gericht op verlaging van de energielasten. De Reserve Energiearmoede wordt gevormd in 2022 door een onttrekking aan de Algemene reserve vrij besteedbaar.

Op basis van het bestedingsplan 2022-2023 uit dit raadsvoorstel wordt voorgesteld om in totaal € 1,3 miljoen te onttrekken aan de Reserve Energiearmoede. In 2022 gaat het om een onttrekking van € 350.000 op basis waarvan het budget beschikbaar gesteld wordt in de begroting door middel van begrotingswijziging 25 voor 2022. In 2023 gaat het om een onttrekking van € 950.000 op basis waarvan het budget beschikbaar gesteld in de begroting door middel van begrotingswijziging 4 voor 2023.

Het college gaat de raad informeren over de Reserve Energiearmoede en de bijbehorende budgetten via de P&C-cyclus. Indien noodzakelijk worden er nieuwe begrotingsvoorstellen aan de gemeenteraad voorgelegd.

4. Hoe zijn inwoners / belanghebbenden betrokken

Gezien de tijdsdruk waaronder dit Plan van Aanpak tot stand is gekomen, heeft geen participatie met inwoners plaatsgevonden. Bij de invulling van de maatregelen is wel gesproken met veel ketenpartners die tijdens de gesprekken de noden en wensen van de doelgroepen hebben ingebracht. Deze zijn in veel gevallen meegenomen in het Plan van Aanpak.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

J.G. Bijl
burgemeester

Documenten behorende bij dit raadsvoorstel

- 3004 Bijlage 1 Plan van Aanpak Energiearmoede
- 3004 Concept-raadsbesluit Vaststellen Plan van Aanpak Energiearmoede
- 3004 Begrotingswijziging 25 voor 2022
- 3004 Begrotingswijziging 4 voor 2023